

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

Wankema E 2 14

DAGNY

TIDNING FÖR
SVENSKA
KVINNORÖRELSEN

UTGIFVEN GENOM FREDRIKA-BREMER-FÖRBUNDET AF FÖRENINGEN DAGNY

N:r 23.

Stockholm den 6 Juni 1912.

5:e årg.

<p>Prenumerationspris: 1/2 år . . . kr. 4: 50 1/2 år . . . kr. 2: 50 3/4 " " " 3: 50 1/4 " " " 1: 25 Lösnummer 10 öre. Prenumeration sker såväl i landsorten som i Stockholm å närmaste postanstalt eller bokhandel.</p>	<p>Redaktion: Mästersamuelsgatan 51, en tr. Telefoner: Allm. 63 53. Riks- 122 85. Utgifningstid hvarje torsdag.</p>	<p>Redaktör o. ansvarig utgivare: ELLEN KLEMAN. Mottagningstid: kl. 11—12. Sthlm 1912, F. Englunds Boktr.</p>	<p>Expedition och Annonskontor: Mästersamuelsgatan 51, en tr. Post- och telegrafadress: DAGNY, Stockholm.</p>	<p>Annonspris: 15 öre per mm. Enkel spaltbredd 50 mm. Marginalannons under texten 15 mm:s höjd per gång 10: — Rabatt: 5 ggr 5 %, 10 ggr 10 %, 20 ggr 20 %, 50 ggr 25 %. Annons bör vara inlämnad senast måndag f. m.</p>
--	--	--	---	---

Den nyaste rättsmoralen.

Professor Thyrén (i debatten om kvinnorrörelsen efter att ha hållit en granskning af "de lämplighetsskäl och de rättfärdighetsskäl", som tala för kvinnans befogenhet att erhålla rösträtt): — "För samhället är samhällsnyttan det enda bestämmande. Kan man däremot ej bestämdt tala om vare sig nytta eller skada, så kan man låta rättfärdighetsskälerna gälla." (sic!)

Justitieministern (i debatten om Äkarpslagen): — "Man sätter lämplighetssynpunkten — — — i första rummet, rättfärdighetssynpunkten i det andra. Men i och med att vi lämna rättfärdighetsskälerna, då äro vi på en utförsväg som leder till vårt upphörande som rättsstat."

(Ur tidningsreferaten; kursiveringen af förf.).

Hvad som, näst den opåkallade kvinnliga(!)* applåden från åhörareläktaren vid debatten om kvinnorrörelsen, måste väcka bitter uppmärksamhet äro de synpunkter som en professor i juridik, och därtill en af de mest framstående, gjort sig till talsman för anno 1912. När svenska kvinnor läste dessa ord om hur man kan låta rättfärdighetsskälerna gälla, när eller såvida det passar, och att nyttighetssynpunkten bör gälla främst, blef det förtvifladt medeltidsmörkt omkring

*) Den »kvinnliga» applåden har visat sig härröra från skola vi säga den kvinnovänliga dr Tretow.

Red:s anm.

dem. Är i närvarande stund den manliga uppfattningen af svensk rätt sådan — och professor Thyrén är ju en orubblig auktoritet! — hvad ha väl Sveriges innebyggare i gemen att vänta sig för framtiden, sporde de sig helt upprörda och undersamma till möds.

Till all lycka kom justitieministerns starka betoning af hvarthän en dylik åskådning leder få dagar därefter vid behandlingen af en annan fråga. Och kvinnorna kunna åter andas! Ty det är väl dock sannolikt att hvad som gäller i en fråga äfven får gälla i deras.

Eller står kanske svenska kvinnan såsom ännu icke politiskt likställd med mannen som en samhällets paria utanför lag och rätt? Är det endast när det är lämpligt och nyttigt för mannen, som han med öfverlägsen beskyddarmin vinkar henne till sin hjälp? När det är olämpligt kan hon jagas bort, tills det nästa gång blir lägligt att ta hennes tjänst i anspråk.

Det har i dessa dagar gjort ett mildast sagdt egendomligt intryck att i en högertidning, som vecka efter vecka, tidtals dagligen, innehållit varningar till valmännen vid förestående landstingsmannaval för den omstörtande samhällsolycka som skulle följa med kvinnorrättens införande, att i mån som valet nalkades orten i samma tidning se den förgelseväckande varningen försvinna och platsen intagas af fetstilla maningar "till kvinnor och män" att utöfva sin rösträtt. Här passade det, det var synbarligen opportunt att

med kvinnor förstärka valmanskåren, ergo var det rätt och lyckligt att också kvinnor hade rösträtt. Det är blott när det gäller politiska val, som det är orätt. Som om icke politiken i vårt partitidehvarf spelade in vid alla val och i allra högsta måtto vid landstingsvalen! Men detta är manligt rättsbegrepp: ge kvinnan rösträtt, när det passar oss, neka kvinnan den, när det passar henne.

Alla de förlegade argument, som år ifrån år dragas fram vid riksdagsdebatterna om kvinnorösträtten, ha förlorat sin hållbarhet och verka nu enbart löjeväckande. Det är blott det allra nyaste om nyttighetssynpunkten framför rättfärdighetssynpunkten, som väcker indignation och sorg, emedan det — som vi sett — visar att vi befinna oss på det sluttande plan, "som leder till vårt upphörande som rättsstat".

Dessa två citerade yttranden från Sveriges riksdag den 18 och 22 maj 1912 korsa hvarandra likt två dragna klingor. Det blir emellan dem framtidens strid kommer att stå.

Skall nyttighetssynpunkten bli allhärskande i stat och samhälle eller skall rättfärdighetsprincipen fortfarande häfdas? Ställes en sådan fråga till kvinnan, reser sig hennes starka, inneboende rättskänsla upp med ett språng. Det kan lyckligtvis icke för hennes "politiskt oskolade" förstånd gifvas ett sådant alternativ. Ett samhälle, byggt uteslutande på nyttan, står på vacklande lerfötter. Rätt och rättfärdighet, det är hälleberget, den enda säkra grunden.

Ja, hvad är rätt? frågar skeptikern, och hvem har rätt? På det förra svarar tider som gått och tider som komma.

På det senare har en stämma i Europa helt nyligen gifvit svaret: makt har rätt! Om så är, skall det dröja innan kvinnan får rätt, men när hon fått den, skall hon aldrig upphöra att som nu protestera mot denna den nyaste rättsmoralen. Detta är en af de samhällsvådliga, kvinnligt veka (?) insatser hon kommer att göra i samhällspolitiken.

S—d Pl—n.

De gifta kvinnorna i statens tjänst. Civilministern har, till svar å hr Lindhagens interpellation angående statens kvinnliga befattningshafvares rätt att kvarstå i tjänst äfven i händelse af giftermåls ingående, förklarat sig för sin del vara betänkt på att under den närmaste framtiden få till stånd en utredning angående denna fråga, hvarefter det skulle blifva tillfälle att fatta en bestämdare position till denna sak än hvad nu syntes honom nödigt.

Annonsera i DAGNY!

Juvel-, Guld- & Emalj arbeten.
DAVID ANDERSEN & Comp.
 Hofjuvelerare.
 4 Fredsgatan 4.

Fredrika-Bremer-Förbundets verksamhet under år 1911.

I dagarna har Fredrika-Bremer-Förbundet utsändt sin redogörelse för 1911 års verksamhet.

Förbundets angelägenheter stå under ledning dels af förbundsstyrelsen dels af specialstyrelser och kommittéer. Förbundsretsarna äro 6 till antalet, och dessutom har förbundet 34 ombud, som på skilda platser i landet arbeta för dess intressen. Förbundsbyrån har liksom förut utgjort det för förbundets mångsidiga verksamhet nödvändiga arbetscentrum.

Vid årets riksdag förekommande kvinnofrågor ha äfven under det förlutna året följts med största intresse. Med anledning af väckt motion om "undersökning af sjuksköterskors och sjuksköterskelevers och öfriga sjukhusen i riket eller i privatvård anställd personals arbetsförhållanden" ingick förbundet till det riksdagens utskott, som hade att behandla motionen, med en hemställan att utskottet genom sitt tillstyrkande ville bidra till att de i motionen gjorda yrkandena måtte vinna riksdagens gillande. Skrifvelsen ätföljdes af uttalanden af styrelserna för Sophiahemmet, Röda Korset, Diakonissanstalten, Södra Sveriges Sjuksköterskehem, Svensk sjuksköterskeförening och Fredrika-Bremer-Förbundets sjukvårdskommitté. Samtliga dessa institutioner, hvilka, såsom speciellt sakkunniga, af förbundet anmodats att yttra sig i frågan, hade anslutit sig till de i motionen gjorda yrkandena. Den önskade utredningen blef sedermera af riksdagen avsluten.

Frågan om yrkesskolor har återigen varit aktuell i det att Stockholms stadsfullmäktige haft att besluta om folkskoleöverstyrelsens förslag om inrättandet af s. k. endagsskolor af München-typen. Förslaget omfattade äfven en endagsskola i sömnadsyrket; och då detta förslag tycktes vara den enda lösningen för närvarande af den segslitna kvinnliga yrkesskolefrågan ansåg sig förbundet böra göra hvad i dess makt stod att främja utgången, ehuru förslaget var långt ifrån att motsvara hvad förbundet afsåg med sin våren 1910 utarbetade plan till yrkesskola för kvinnor. För att stödja frågan under debatten i Stockholms stadsfullmäktige, igångsattes af förbundet en utredning rörande de yrken, som årets läsflickor ämnade välja, och genom prästerskapets tillmötesgående erhöles svar rörande ej mindre än 1,408 flickor. Rörande stadsfullmäktiges i frågan fattade beslut har i Dagny på sin tid utförligt redogjorts.

Med anledning af de båda internationella kvinnomöten, som under året ägt rum, på våren 6:te Världskongressen för kvinnans politiska rösträtt och på hösten Internationella kvinnoförbundets exekutivmöte, har förbundsstyrelsen på engelska låtit utarbeta en översikt af svenska kvinnans rättsliga ställning.

Vid tiden för de kommunala valen lämnades å förbundets byrå upplysningar om tid och plats för valet m. m. samt tillhandahöllos de olika partiernas valsedlar. För

Arbeta för Dagny
 genom att gynna dess annonsörer

att söka förmå de gifta kvinnorna att mera allmänt fullgöra sina kommunala skyldigheter har förbundet tillsammans med F. K. P. R. i Stockholm medels annonsering riktat en uppmaning till gift kvinna att deklarerat, och dessutom har å förbundsbyrån tillhandahållits formulär för gift kvinnas deklARATION.

Den afdelning af förbundets verksamhet, som afser att med studie- och förlagslån understödja arbetande kvinnor, har som vanligt anlåtats, och ha 10 nya lån å tillsammans kr. 5,800 beviljats. Å äldre lån ha inbetalts kr. 4,271:67. Summan af från förbundets fonder för nämnda ändamål utelöpande lån utgjorde vid årets slut kr. 21,412:74 mot kr. 19,884:41 vid förra årets slut.

Till förbundsbyrån har ingått talrika frågor angående kvinnorörelsen i in- och utlandet. Upplysningar ha bl. a. lämnats rörande gift kvinnas deklARATION, kvinnors kommunala rättigheter, upprättandet af äktenskapsförord och testamenten, pensions- och sjukförsäkringar, platsanskaffnings- och upplysningsbyråer i utlandet, litteratur i kvinnofrågan och andra sociala frågor. Dessutom har byrån i stor utsträckning besvarat muntliga och skriftliga förfrågningar om arbetsområden för kvinnor samt om läro- och utbildningskurser m. m.

Då k. m:t i dec. 1909 uppdrog åt lagberedningen att omarbete giftermålsbalken och de delar af ärfdebalken, som kunde behandlas i samband därmed, ansåg Fredrika-Bremer-Förbundets kommitté för lagfrågor att densamma skulle söka, i hvad mån den kunde och så långt dess tillgångar medgäfvos, upplysa kvinnorna om den nu gällande äktenskapslagstiftningen. På uppdrag af kommittén affattade fröken M. Staël von Holstein en broschyr, "Några önskemål och synpunkter rörande vår äktenskapslagstiftning", som under år 1911 har spridits i skilda trakter af Sverige. I januari 1911 började kommitténs sekreterare doktor Alexandra Skoglund på uppdrag af kommittén hålla föredrag öfver den gifta kvinnans rättsliga ställning förr och nu. Det första af dessa föredrag hölls i Stockholm vid F. K. P. R:s centralstyrelsemöte. Under vårens lopp hölls sedan föredrag i samma ämne å ett offentligt möte i Stockholm, anordnad på initiativ af Fredrika-Bremer-Förbundet och utlyst af ett flertal kvinnoforeningar, samt vid ett sammanträde i kvinnoklubben och vid Svenska Skolköslärarinnornas årsmöte. Dessutom har doktor Skoglund likaledes på uppdrag af kommittén hållit ofvannämnda föredrag på 16 olika platser i landsorten. På de flesta orter ha resolutioner fattats, hvori framställts ett bestämdt yrkande på att vid den pågående lagrevisionen lagbestämmelserna så affattas att målsmanskapet afskaffas och den gifta kvinnan beredes full likställighet med mannen såväl gent emot barnen som i förmögenhetsrättsligt afseende.

Fredrika-Bremer-Förbundets landthushållningsskola vid Rimforsa, som nu avslutat sitt fjärde arbetsår, har därunder inflyttat i sina nya lokaler. Invigningen af den nya byggnaden skedde med stor högtidlighet den 13 september.

Verkningarna af den brand, som härjade skolan i

mars 1910, har sträckt sig in öfver så godt som hela detta arbetsår, men trots alla svårigheter har dock skolan just under detta år nått fram till genomförandet af den organisation, som varit ett mål ända sedan avslutningen af dess första kurs; utbildningstiden är nu 2-årig, halfva antalet elever antages årligen, hvarigenom erhålles en äldre och en yngre kurs, äldre kursens elever specialisera sig under andra året, i det att de ansluta sig till någon af de tre kurserna: skolköks-, landthushållnings- och trädgårdsslöjdlära- rinnerkursen.

Kurserna äro fullt skilda i arbetet, så att man har möjlighet att ge åt hvar och en just det, som man anser för det framtida arbetet bäst behöfligt. Härvid ha äldre kursens elever användts att under lärarinnans öfverinseende och med påföljande kritik instruera och leda den yngre kursens elever såväl inom den husliga ekonomiens område som i småbruk och trädgård.

De nya lokalerna, tillräckligt många, rymliga och ändamålsenliga, ha helt naturligt möjliggjort ett strängare systematiskt arbete än förr, och den bekvämlighet, som är en nödvändig följd af de bättre lokalerna, har sin motvikt i småbruket, där allt är ordnad efter mönster af ett verkligt hem på landet med små tillgångar. Den kärlek eleverna hysa för detta hem och det intresse, hvar med de arbeta där, vittna om att skolans nya lokaler ej göra dem pretentiösa och förvanda.

Af de afgående eleverna ha 4 erhållit platser vid skolkök och 3 som trädgårds- eller slöjdlära- rinner; 1 har erhållit plats att förestå och sköta trädgård, smådjur och mjölkhushållningen vid ett mindre småbruk. Första årskursens och öfvergångskursens alla elever inneha platser.

I likhet med föregående år har tidningen Hemtrefnad utgifvits af förbundet, och tidningen har alltjämt sträfvat att, mot en låg prenumerationsafgift (kr. 1:60), bjuda åt svenska hem en god, upplysande och underhållande läsning.

Från förbundets stipendiefonder har under året utbetalts stipendier till 24 personer med tillsammanslagdt 7,422 kronor.

Vid Fredrika-Bremer-Förbundets sjuksköterskebyrå i Stockholm har under året högsta antalet på en gång inskrifna sjuksköterskor varit 232, där af 87 privatsköterskor och 145 med fast anställning. Antalet sjukbud har varit 1,132 (mot 1,128 föregående år). Anställning har förmedlats i 634 fall (mot 648 föregående år), hvaraf 42 fasta platser, för hvilka sammanlagda lönebeloppet uppgår till 24,150 kr. (mot 29 platser med ett sammanlagdt lönebelopp af 15,900 kr. föregående år). Antalet arbetsdagar har varit 20,335 (mot 21,350 föregående år).

Den för tillfälliga sjukbesök disponibla sjuksköterskan har under året gjort 119 sjukbesök (mot 301 föregående år), tjänstgjort 89 dagar (mot 48 föregående år) samt vakat 55 nätter (mot 35 föregående år).

Samkväm för sjuksköterskorna ha ägt rum i byråns lokaler andra onsdagen under månaderna januari-maj och oktober-december.

Vid Fredrika-Bremer-Förbundets sjuksköterskebyrå i Göteborg har under året högsta

**Som oumbärligt
toalettmedel . . .**

räknas Salubrin af alla, som genom rätt användning lärt känna dess uppfriskande och välgörande verkningar, men värderas dock högst af dem, som vid iråkad hud- och hårsjukdom eller tandvärk erfarit dess förmåga att intränga till sjukdomshården och häfva det onda. Partilager hos

Geijer & C:o, Stockholm.

antalet på en gång inskrifna sjuksköterskor varit 179 mot 184 föregående år. Häraf fast anställda 61, i privat sjukvård 118. Under året afgångna äro 5, däraf 3 för ingående af äktenskap. Överflyttade till Fr.-Br.-Förb.:s sjuksköterskebyrå i Stockholm 4. Förmedling af fasta platser 14 mot 15 föregående år. Privatsköterskornas arbetsdagar ha varit 22,864 mot 20,181, och poliklinisksköterskans besök 1,276 mot 1,496. De båda genom frivilliga gåfvor anställda Caritas-sköterskorna ha gjort 6,153 fria sjukbesök i medellösa hem mot 5,866 år 1910.

Samkväm ha som vanligt anordnats å Sjuksköterskehämnet 2:dra onsdagen i hvarje månad, hvarvid samtliga föredragen med intresse åhörts.

Fredrika-Bremer-Förbundets sjuk-kassa hade vid 1911 års slut 307 medlemmar. Under året har utdelats sjukhjälp till 77 personer för tillsammans 3,118 sjukdagar, ett sammanlagdt belopp af 4,925 kr.

Rörande förbundskretsarnas verksamhet må följande anföras:

Malmökretsen har hufvudsakligen inriktat sin verksamhet på anordnandet af föreläsningar och diskussioner rörande frågor af allmänt och socialt intresse. Efter en föreläsning om "Eget hem för själförsörjande bildade kvinnor" tillsattes en kommitté för att undersöka möjligheten och eventuellt vidtaga förberedande åtgärder för upprättandet af ett dylikt kooperativt företag (centralkökshus) i Malmö. Inom förbundskretsen i Lund har äfven ett flertal föreläsningar och diskussioner rörande olika samhällsfrågor ägt rum. Dessutom har kretsen anordnat en föreläsningsserie i praktiska ämnen, i främsta rummet af sedd för folkskolebarnens mödrar.

Helsingborgskretsens verksamhet har under året inriktats på tvenne samaritkurser, föreläsningar för medlemmarna och föreläsningar för arbetarehustrur.

Linköpingskretsen har äfven i år koncentrerat sin verksamhet på kretsens ungdomsklubb. Under året har antalet delägare i klubben varit så stort att det på hösten blef nödvändigt uppdelas densamma i en äldre och en yngre afdelning.

Rörande Strängnäs-kretsens verksamhet må nämnas en af kretsen under året anordnad skolköskurs. På inbjudan af kretsen hölls förbundets årsmöte i Strängnäs den 18 och 19 april.

Inom Arvikakretsen har en del föredrag hållits, men kretsens verksamhet har fortfarande hufvudsakligen inriktat sig på uppehållandet af en barnkrubba.

Intresset för barnkrubban, isynnerhet för dess byggnadsfråga, har glädjande nog varit i stigande, hvilket föranledt styrelsen, att sätta alla krafter i rörelse för att åt barnkrubban skaffa ett eget hem. När därför nu på hösten en lämplig liten fastighet utbjöds till salu, inköptes den af ordföranden, fröken Alida Indebetou, personligen, för att senare öfverlätas på barnkrubban, som ännu ej har rätt att såsom korporation besitta fastighet. Medel till detta köp har erhållits dels genom insamling, dels genom försäljning af barnens julflagga och en af konsinären Gust. Fjæstad skänkt tafla, men ännu återstår en rätt stor skuld i bemälda fastighet. S. L.

Inbjudan till de svenska kvinnornas andra allmänna rösträttsmöte.

De svenska kvinnornas andra allm. rösträttsmöte skall äga rum i år den 16 juni i Nackarps dal i Skåne. Det är på en viktig tidpunkt för hela vår rörelse, som detta möte kommer att hållas. Första kammaren har med 28 rösters majoritet afslagit den kungl. propositionen om politisk rösträtt för svensk kvinna på samma villkor som för svensk man, och det blir nödvändigt att L. K. P. R. under de närmaste åren nedlägger ett ännu mera intensivt arbete än förut på att för vår fråga vinna den förstälse ute bland folket, som ensam kan bringa den till seger.

Som ett led i detta arbete måste sommarens möte betraktas. Nackarps dal är ett ställe där den skånska befolkningen är van att samlas för att lyssna till manande ord från deras politiska ledare; här vilja vi nu gifva denna befolkning i så stora skaror som möjligt tillfälle att höra vår sak framlagd och tolkad af talare ur våra egna led.

Men det är ej nog att de beramade talarna infinna sig: lika viktigt är att om dem sluter sig en stor skara af L. K. P. R:s egna medlemmar; allmänheten bör få se, att bakom talarna står en stor och allvarlig kvinnoopinion, som är beredd att arbeta och offra tills vårt kraf blifvit genomfördt.

Skåneförbundet af L. K. P. R. riktar härmed en entrogen inbjudan såväl till sina egna medlemmar som till de öfriga lokalföreningarnas medlemmar ut öfver hela landet att för sakens skull så talrikt som möjligt infinna sig i Nackarps dal den 16 juni och äfven förmå vänner och bekanta att följa med. Mötets program återfinnes här nedan, äfvensom anvisningar m. a. p. inkvartering i Lund och annat som för mötesdeltagare kan vara af intresse att veta.*

Det vore en stor glädje för Skåneförbundet, om alla, som kunna det, ville komma till detta möte. Det blir början till, som vi hoppas, den sista stora ansträngningen, och mycket hänger på att början blir god.

Lund, Pingstdagen 1912.

För Skåneförbundet

Anna Wicksell.

ordf.

Louise af Ekenstam.

Ellen Wester.
sekr.

Uppllysningar om mötet. Tågförbindelser och inkvartering. Tågförbindelserna med Nackarps dal, Röstänga station, Eslöf-Klippans järnväg, äro så beskaffade, att skånska deltagare i friluftsmötet den 16 juni kunna komma dit direkt från sina resp. hemorter söndag f. m. och tillbaka söndag kväll. Icke-skåningar däremot göra klockast i att fara till Lund lördag kväll. Genom anmälan till fil. mag. Clara Lundh, Sölvesgatan 3, Lund, innan den 10 juni, kan rum beställas antingen i privata pensionat, pris inberäknadt frukost högst 2 kr. pr dag, eller i hotellen, pris pr rum på Grand Hotell från kr. 2:50, på Järnvägshotellet från 2 kr. pr dag. Ifall två önska dela rum, bedes detta uppgifvas.

Ankomsten till Nackarp sker söndag f. m. mellan kl. 11 och 12, och mötet tager sin början kl. 12 med musik af Skånska Trängens musikkår.

*) Obs.! Programmet införes i nästa veckas nummer.

Södra Sveriges Sjuksköterskehem 1911.

Föreningen Södra Sveriges Sjuksköterskehem höll lördagen den 1 juni sitt årsmöte.

Af den nyss utkomna årsberättelsen framgår, huru företaget under 1911 fortgått efter samma plan som föregående år, i det såväl teoretisk som praktisk undervisning meddelats. Elevantalet har under året varit 30, där af 17 första och 13 andra års elever. Föreståndarinnan för Södra Sveriges Sjuksköterskehem är alltjämt fröken Thomasine Reuterskiöld.

Under 1911 ha till sjuksköterskor i S. S. S:s tjänst antagits 13 elever, hvaraf 3 genast erhöilo plats vid sjukhus. Fasta platser ha vidare under årets lopp erhållits af 12 sköterskor, hvarjämte 13 stycken sköterskor haft vikariat såsom öfver- och afdelningsköterskor vid åtskilliga sjukhus.

De inom Hemmet boende sköterskorna hafva genom privatsjukvård och vikariat vid sjukhus tillfört Hemmet en inkomst af kr. 1,996:56 mot en under samma tid från Hemmet uppburen aflöning af kr. 1,416:68.

Sköterskorna tjänstgöra i privatvård för 3 kr. pr dygn och som vikarier vid sjukhus för 50 kr. pr månad.

Den 1 april 1911 funnos dels 15 elever, hvaraf 3 s. k. landstingselever, hvilka börjat sin kurs $\frac{1}{4}$ 1910, af dessa har 1 afbrutit kursen, dels 17 elever, hvaraf äfvenledes 3 landstingselever, hvilka antagits att börja kursen samma dag.

I regel antagas några elever öfver det fastställda antalet 12 till hvarje års kurs, då erfarenheten visat, att en och annan afbryter kursen.

Den 1 dec. 1911 voro 64 vid Södra Sveriges Sjuksköterskehem utbildade sjuksköterskor i tjänstgöring dels vid sjukhus dels i privatvård.

Hemmets platsanskaffningsbyrå har under året förmedlat ett stort antal platser. Sammanlagda tiden af den sjukvård som lämnats af såväl dem, hvilka genom Hemmet erhållit fast plats, som af Hemmets egna sjuksköterskor är ej mindre än 11,638 dygn, hvilket i genomsnitt utgör 32 sköterskor i ständig tjänstgöring.

Ett af de stipendier, som år 1911 utdelades genom Nationalföreningens mot tuberkulos styrelse, har tilldelats en af Hemmets sköterskor för deltagande i utbildningskursen af dispensärsköterskor för landsbygden.

De anslag å 750 kr. från hvardera, som stadsfullmäktige i Malmö och Lund för år 1911 beviljade Hemmet, ha äfven för 1912 tilldelats detsamma.

Fredrika Bremerförbundets årsmöte. Fredrika Bremer-Förbundet håller sitt årsmöte den 14-15 juni å Terrassen i Hälsingborg. Mötet öppnas den 14 juni kl. $\frac{1}{2}$ 11 f. m., då årsredogörelser framläggas; därpå vidtaga mötesförhandlingarna. Kl. 2 e. m. håller skolkökslärarinnan fröken Ingeborg Schager föredrag öfver ämnet: Behovet af utbildningsanstalter för tjänarinnor, hvarpå följer diskussion. På aftonen kl. $\frac{1}{2}$ 8 hålles offentligt möte å Hotel Continental, hvarvid fröken Gertrud Adelborg talar öfver ämnet: Kvinnorörelsen och Fredrika-Bremer-Förbundets insats däri.

Andra dagens möte inledes kl. $\frac{1}{2}$ 11 f. m. med diskussion angående förbundsangelägenheter. Kl. $\frac{1}{2}$ 2 e. m. anordnas diskussion om Moderskapsförsäkring med fru M. Anholm som inledarinna. På aftonens offentliga möte, hvilket, likasom föregående dags, äger rum i Hotel Continental, håller fru A. Höjer föredrag öfver ämnet: Hemmens uppgift i vår tid.

Ur bref från Mrs Chapman Catt till Rev. Anna Shaw.

(Efter Woman's Journal.)

Som bekant befinner sig Mrs Chapman Catt på en resa rundt jorden, och hennes bref från de aflägsna trakter hon för närvarande besöker äro säkerligen af intresse för Dagnys läsare, hvarföre vi här meddela ett utdrag ur ett af dem.

Madan, Sumatra.

Under några veckor ha vi vistats här, icke långt från ekvatorn uti en liten förtjusande stad, i lundar af kokospalmer och gummiträd, omväxlande med banan- och brödfrukträd, och öfverväxt af underbara, vackra, blommande slingerväxter. På grund af holländskt ordningssinne får dock icke ens ett grässtrå växa vildt. Jag älskar Madan från sex på aftonen till nio på morgonen. Från tolf på middagen till fem eftermiddagen äro gator och torg tomma och öfvergifna, och man kan ej göra annat än transpirera, flämta efter luft och fläkta sig. Klockan fem krypa människorna, svarta, bruna, gula och hvita, åter fram från sina mörka gömställen; klockan sex vimla gatorna af vagnar, och i alla de vackra förträdgårdarna drickes eftermiddagste. Man äter middag klockan nio, och emedan nätterna äro svala nog för att tillåta en att sofva, måste allt arbete uträttas före klockan nio på morgonen eller på aftnarna.

I går afton hade vi ett stort rösträttsmöte; ett transpirationsmöte med två ångande talarinnor. Det tyngsta arbetet kom naturligtvis på doktors (Dr. Aletta Jacobs) lott, eftersom detta är hennes land. Hon har fått till stånd en lokalförening med 60 medlemmar; i morgon skola vi ha möte annorstädes och senare i Padang, rätt under ekvatorn. Och rätt snart bege vi oss till Java, där vi skola ha flera transpirations-möten. Våra organisationer sträcka sig nu bokstafiligen från polcirkeln till ekvatorn.

Det var rätt underligt höra, att kvinnorna i Rangoon, Birmas hufvudstad, under åratals haft kommunal rösträtt. Parser, hinduiska, muhammedanska, kinesiska och buddhistiska kvinnor förekomma bland de röstberättigade och afge verkligen sina röster. Kvinnornas ledarinna är en ifrig och ortodox buddhist, som ägnar hela sitt lif och sin förmögenhet åt socialt arbete och som röstat ett kvarts sekel. Hvad säger ni om det, rösträttslösa amerikankor?

Vi ämna oss till Filippinerna något, men huru länge vi stanna där beror på situationen i Kina. Blir det ej egendomligt om den orientaliska sköldpaddan vinner öfver den amerikanska rösträttsharen? (Då Mrs Catt skref detta, var utgången af löpningen ej afgjord som nu till sköldpaddans fördel.)

Nu måste jag gå till lunchen och sedan till sängs under de heta timmarna.

Må all god lycka följa Er och småle mot den sak vi båda äro hängifna!"

Stockholms läsesalong.

Fröken MARIA von BELOW.

Det var nog inte alltid så roligt att lefva och vara kvinna på våra mormödrars tid som det tycks oss, då vi genomläsa dessa förtjusande memoarer och brefsamlingar, hvilka nu tidt och tätt "upptäckas" och offentliggöras. För memoarförfattarinnorna och brefskrifverskorna gick det väl an, de stodo ju vanligtvis i kontakt med sin tids stora och betydande personligheter och fingo luft under vingarna. Men alla de andra, de

som lefde i lugnvatten, i kretsar kanske, där förvärfvet var det enda intresset, — de som själfva ej fått ordets gåfva, som gått bort i tystnad liksom de lefvat och hvars lif och tankar och känslor vi blott kunna gissa oss till och ana — åh, hurudant var ej deras lif! Deras, som längtade efter att växa, men ej fingo!

I våra dagar, då de offentliga bibliotekens antal ökas och allt flera billighetsupplagor af böcker göra sådana åtkomliga för alla, är det svårt att riktigt tänka sig in i att det för alls ej så länge sedan var förenadt med svårigheter att få sin läslust tillfredsställd.

Eller att riktigt förstå de känslor, hvarmed den tidens kvinnor hälsade öppnandet af "Läsesalong för damer" i Stockholm. Men det måtte väl ha känts som något nästan för stort för att vara verklighet.

Det var år 1866, således för snart ett halft århundrade sedan, som läsesalongen öppnades. Dess grundarinnor, hvilka äfven bildade dess första styrelse, voro dåvarande fröken Sophie Leijonhufvud — den kända Esselde, redan sedan många år utgifvare af Tidskrift för hemmet — fru Wilhelmina Hierta, fru Fredrika Linnell, fru Anna Wallenberg, fröken C. Norstedt och dåvarande fröken Anna Hierta, sedermera professorskan Retzius. Af dessa var det Sophie Leijonhufvud, som från början uppgjorde planen till företaget, och i en artikel i Tidskrift för Hemmet följande år framlägger hon den ingående motiveringen till detsamma.

Från början afsedd till läsesalong endast för damer, blef den dock snart tillgänglig äfven för herrar. Naturligtvis gick det till en början ej an att de båda könen samtidigt besökte lokalen, utan ordnades det med hänsyn till det passande så, att salongen hölls öppen för damerna under dagen och för herrarna morgnar och aftnar. Alla parters missbelåtenhet med detta arrangemang, hvarigenom man ej själf fick bestämma öfver sin tid, framtvingade det djäriva tilltaget att hålla salongen öppen för damer och herrar samtidigt.

Läsesalongens syfte var och är alltjämt dels att å förhyrd lokal ge tillfälle till läsning af tidningar, tidskrifter och böcker, dels att genom hemlån bereda möjlighet för litterärt intresserade personer att för ett relativt billigt

pris taga del af det bästa i in- och utländsk litteratur.

Från en mera anspråkslös början har Stockholms Läsesalong under åren alltmer utvidgats, och dess boksamling uppgår för närvarande till närmare 40,000 volymer, hvartill kommer en betydande mängd tidskrifter, kalendrar och uppslagsverk. Då tillgång ju bestämmes af efterfrågan, utgöres den öfvervägande delen af böckerna naturligt nog af skönlitteratur; af denna är den tyska, engelska och franska särdeles välförsedd på respektiva originalspråken.

Mellan 20- och 23,000 personer besöka årligen salongen, och öfver 30,000 band gå hvarje år ut som hemlån, hvilka siffror tydligt visa, att Läsesalongen alltjämt fyller ett stort behof, om den än på sista åren kunnat märka verkningarna af konkurrensen med församlingsbiblioteken, hvarest ju som bekant, tack vare stadsanslagen, böcker utlånas till ytterligt låga priser. Läsesalongen har alltid måst lita till allmänhetens läslust — som ytterst bestämmer företagens framgång — och till enskildas intresse och bidrag. Först år 1909 beviljades den af stadsfullmäktige ett årligt anslag af 2,000 kronor.

Stockholms Läsesalong har varit nog lycklig att inom sin styrelse räkna många personer, som varit varmt intresserade för dess mission och framgången därpå och som lagt ned ett duktigt arbete på att främja dess syften. Bland dessa kan särskildt nämnas doktor Valfrid Palmgren, som under ett par år verkade inom styrelsen.

Ordförande är för närvarande fru Ezaline Boheman och vice ordförande marinintendenten G. Ulff.

Läsesalongen var vid sitt öppnande inrymd i nr 8 Drottninggatan, men denna första, mycket lilla och anspråkslösa lokal visade sig snart otillräcklig. Efter ett par flytningar har den nu förlagts till Hamngatan 18, där den två trappor upp disponerar en treflig våning på sju rum och kök.

Gör ett besök där, gör det snart! vill jag säga till alla, som hiittills försummat detta. Ty har man bara varit där en gång, drages man nödvändigt dit om och om igen. Både af böckerna och af salongens föreståndarinna, fröken Maria von Below. Ty hvem vill väl afstå från glädjen att träffa en människa, som lefver och andas och talar och verkar blott för sin uppgift, som älskar sitt arbete och som skänkt sitt lif åt detsamma. Att ha verkat på sin post i 28 år, bara detta nakna faktum talar ju ett nog tydligt språk för den som öron hafver till att höra. Fröken von Below däremot talar ej gärna om sig själf, men så mycket hellre om sin kära Läsesalong, om all hjälp hon haft med dess skötande, särskildt af fröken A. Wensjöe, som i 35 år arbetat i och för densamma och till år 1906, då hon afgick med pension, stod vid fröken von Belows sida som biträdande föreståndarinna; — och hon talar gärna om de författarregenerationer, som hvar och en under sitt tidsskede besökt läsesalongen, 80-talets, 90-talets och nu vårt århundrades unga litteratörer. — Fröken von Below kan aldrig bli gammal — det är omöjligt för en som står i förbindelse med och tillägnar sig det bästa af hvarje tids diktning.

Vidsynta, varmhjärtade kvinnor öppnade för snart femtio år sedan Stockholms Läsesalong för sina bokfattiga och lästörstiga medsystrar. Entusiastiska, uppoffrande kvinnor, af hvilka vi här nämnt blott några få, ha burit Stockholms Läsesalong fram genom ett halft sekel, — skänkande tid och krafter utan en tanke på egen nytta eller vinst!

Det gäller tyvärr ej alltid detsamma om ett verk som om en man, att han är stark då det står kvinnor bakom honom. Men i fråga om Stockholms Läsesalong tror jag man kan våga säga, att det är just detta förhållande, som visat sig välsignelsebringande.

A. H—n.

Litteratur.

Cha-no-yu. Japanernas téceremoni Af *Ida Trotzig*. Med förord af doktor *Sven Hedin*. Stockholm 1911. Cederquists grafiska aktiebolag (i kommission 120 s. Kr. 3: 50.

“**O** meine Brüder, gut essen und trinken können, das ist fürwahr keine eitle Kunst.” Sålunda talade Zarathustra. Och ho är så fåvitsk att neka till den djupa sanningen i profetens ord? Förvisso höfves det oss att i en så ytterst viktig handling som upptagandet i vår fysiska personlighet af de ämnen, som uppehålla och stegra lifvet, ingjuta skönhet och stämning. Svinet står med framfötterna i träget och slafsar i sig afskrädet, och ullven glupar öfver åteln; men redan vilden förstår att göra måltiden till en fest, vare sig han frässar på rens eller antilopens kött eller suger märgen ur den krossade lårpipan på fiendestammens höfding och dricker den slagnes blod ur hans huvudskål. Skulle vi kulturänniskor då tanklöst och slött svälja kronärtskockor, gåslefver och champagne? Bort det! Ätandet är en verksamhet, hvars betydelse knappast kan överskattas, och klokt utöfvad förenar den nytta och nöje på ett nästan idealiskt sätt — nästan, ty det är sant, som det gamla svenska visdomsordet säger: maten är h a l f v a födan. Och man får icke vara så ensidig, att man till den andra hälften räknar endast de s. k. rusdryckerna. Tvärtom, man måste ju rättvisligen medge de alkoholfria dryckernas existensrätt. Honnör för téet, kaffet och chokoladen, ja äfven för mjölken i dess olika former samt t. o. m. för det gamla hederliga bondvattnet! Må vi alltid komma ihåg att hedra den mat och dryck, som inom kort skall vara en del af oss själfva! Handen på hjärtat — brista vi icke sorgligt ofta härutinnan? Men vi kunna ju i ingen händelse alltid känna oss genomträngda och lyfta af den stämning ingjutandet af ny kraft skänker. I regeln blir det ju blott ett mildt välbehag, stundom t. o. m. tvärtom ett mer eller mindre starkt obehag, tyvärr. Så mycket mera skäl att då och då lyfta kroppens vidmakthållande och sinnenas eggande högt öfver hvardaglighetens plan.

Detta torde vara syftet med Cha-no-yu, den japanska téceremonien. Det genomestefiserade öfolket i den fjärran Östern har af tédrickandet skapat en kult med djup estetisk, etisk och filosofisk symbolik, med en ritual så detaljerad och preciserad, att en stackars västerlänning står stum af vördnadsfull undran. Djupt känner han sin underlägsenhet på detta område, äfven om han är kemiskt fri från denna okritiska Japan-beundran, som för några år sedan var epedemisk och väl ännu räknar talrika fall. Men lika visst som vi böra akta oss för att öfverskatta japanerna, lika visst böra vi tacksamt emottaga och tillgodogöra oss alla de värdefulla lärdomar vi från dem kunna få — och de äro många, särskildt på det estetiska området.

Men det är så godt att genast medge det: af Cha-no-yu, denna japanska nationalinstitution, begripa vi västerlänningar så ytterligt litet, att man nästan kunde säga: ingenting. Och det är inte underligt. Man måste ha trängt djupt in i en kultur, i själen hos det folk, som uppbar den, för att kunna fatta ett af dess mest egenartade uttryck. Och då nu ett sådant uttryck för en sär egen kultur framställes för oss lösryckt ur sitt sammanhang, måste det bli obegripligt för oss, äfven om skildringen är aldrig så åskådlig och detaljerad.

Ty fru Trotzigs framställning af téceremonin är lika noggrann som ingående och vittnar om en synnerligen skarp iakttagelseförmåga. Då därtill kommer, att författarinnan vistats hela tjugu år i Japan och enligt egen ut-sago deltagit i ett stort antal högtidliga téceremonier, har hon ju ypperliga förutsättningar att kunna ge en tillförlitlig och rikhaltig redogörelse för förloppet vid dessa. Men det är icke nog härmed. Hon har äfven haft tillgång till en hemlig litteratur, handskrifven och affattad på ett slags chifferspråk, där orden ha en annan betydelse än i dagligt tal. En infödd japanska, kunnig i detta chifferspråk och grundligt hemmastadd i tévetenskapen, har tolkat för henne denna esoteriska litteratur i ämnet, tack vare det förtroende de båda damerna trots rasolikheten fattat för hvarandra. Denna rikt gifvande källa har ingen annan europé varit i tillfälle att ösa ur. Sålunda har fru Trotzigs bok blifvit den rikhaltigaste i sitt slag på något europeiskt tungomål. Och därmed är den också af stort och varaktigt värde för vetenskapen.

Cha-no-yu sträcker enligt fru Trotzig sina rötter långt tillbaka i tiden och utanför örikets gränser, ej blott till Kina, utan ända till Indien. Ursprungligen torde tédrickandet ha varit ett medel att hålla sömnen borta, som nyttjats af den buddhistiska zen-sektens präster under nattliga gudstjänster. Till Japan synes seden att dricka té under religiösa betraktelser ha kommit på 1200-talet. Ett århundrade senare hade den icke blott slagit djupa rötter i landet utan äfven slagit ut i en sagolikt praktfull blomstring. Ytterligare ett århundrade förgick, och denna öfverdådiga tékult fann sin reformator, som gaf den både mera stil och mera djup på samma gång han betydligt förenklade den. Det var en buddhistisk munk vid namn Shuko, som på grund af sina förtjänster på detta område af shogunen Ashikaga Yoshimasa utnämndes till

lärare i tévetenskapen och téceremonin. (När få vi professurer i middagslära och vinologi i Uppsala och Lund?) Men den estetiskt förfinade shogunen lät med tiden införa en del förändringar i ceremonin i syfte att låta dyrbara konstalster komma till användning; och än i dag spela konstnärliga kärl och redskap en ytterst viktig roll i denna ceremoni. I sitt nuvarande skick är Cha-no-yu emellertid en skapelse från femtonhundratalet, och Sen-No-Rikkiu är namnet på den munk, som fastställde reglerna därför. Grundliga forskningar i ämnet ledde honom till en ny, förenklad men fulländad form för téceremonin, enligt fru Trotzigs "lätt tillgänglig och i sina enklaste former eller grader begriplig för medlemmar af alla samhällsklasser". Rikkius system har likväl smera gifvit upphof till flere olika, af hvilka Senke-O mote-systemet, det renaste och mest aristokratiska, ligger till grund för fru Trotzigs arbete.

Cha-no-yu består icke blott af tédrickning. Det är en etisk-estetisk-filosofisk-religiös ceremoni i flere afdelningar. Ingen detalj i omgifningen är oväsentlig och betydelslös, ej heller någon detalj i de medverkande personernas uppträdande. Allt skall samverka till väckandet af den kontemplativa stämning, som är dess syfte, träd, blommor, brunn, vattencistern, lampa och gångstenar i trädgården kring tépaviljongen, väntrummet och ceremonirummets inredning och kult-attiraljen. Symbolismen är genomgående; men att här referera de många enskildheter, som upprädas i fru Trotzigs bok, vore meningslöst. På läsaren verkar det uteslutande obegripligt och enformigt. Jag tar för gifvet, att själfva ceremonin icke är löjlig, fastän den verkar så, utan tvärtom upplyftande och stämningsfull, såsom fru Trotzigs uppger. Skulden kan sålunda inte vara japanernas; och inte är den heller vår, ty det vore orimligt att begära, att vi af en detaljtrogen skildring af den högtidliga handlingens mekaniska förlopp också skulle få en förnimmelse af dess andliga innehåll. Det skulle ha varit författarinnans sak att förmedla detta till oss, så mycket mera som hennes bok ju gör anspråk på att vara populär. Kanhända en grundlig kännare af Japans kultur kan förstå det sjäslif, som på ett för vanliga västerlänningar ofattbart sätt uttryckes i denna ceremoni. Men det är i så fall icke fru Trotzigs förtjänst, utan beror på hans förkunskaper. Fru Trotzigs säger oss, och jag vill så gärna tro henne, att Cha-no-yu har en underbar förmåga att verka lyftande och förädlande, och att symboliken är i högsta grad djupsinnig och fin. Men huru kan allt detta en sådan verkan åstadkomma, och huru känns denna verkan? Det spörja vi fåfängt. Vi se det fysikaliska förloppet, vi höra sägas, att det har en mening, men detta är allt. Det är som hörde man något uppläsa på ett främmande obegripligt tungomål och visste, att detta är ofantligt tankedigert, men på grund af vår okunnighet i språket vore ur stånd att uppfatta något. Skulle en i latin okunnig japan äse och åhöra en katolsk gudstjänst eller en akademisk promotionsakt, skulle han väl stå lika undrande och spörjande. Fru Trotzigs har icke meddelat läsaren något af den stämning, som griper en förstående

deltagare i en téceremoni och som hon väl själf måtte ha känt många gånger. Man läser, man undrar och man tänker: hur kan detta stereotypa bugande och påknäkrypande, detta tittande på konstföremål och undersökande af deras fabriksmärken samt detta växlande af rituella fraser ha någon annan verkan än att tråka ut och reta till förtviflan samtliga deltagare? Det måste finnas en förklaring, det måste finnas något, som gör detta skenbart tråkiga till något fängslande och tjusande — men hvilket är detta något? Hvarför få vi inte veta det? Har författarinnan aldrig själf känt något vid deltagandet i téceremonin? Det ser nästan så ut, fastän det förefaller otroligt. Eller är hon af tystnadslöfte bunden att icke yppa något om ceremonins djupare mening? Möjligt; men då borde hon i klara ord ha sagt det. Eller saknar hon förmåga att meddela det psykiska lif, som går parallellt med detta i våra ögon meningslösa utförande af sällsamma handlingar? Det är just en fläkt af den japanska andan, som man skulle ha varit tacksam för att ha fått känna. Jag inser till fullo, att det icke kan vara lätt att öfversätta — må det uttrycket tillåtas mig — japanskt sjäslif till svenskt. Men olöslig bör uppgiften likväl icke vara. Och på en person med fru Trotzigs kunskaper och erfarenhet har man rätt att ställa stora kraf.

Ett förstår man likväl — att det märkliga öfolket i Östern har en skarp uppfattning af formens värde, skarpare än vi. Men förutsättningar för en förfinad formkultur ha också vi, och t. o. m. en rätt aktningvärd början till en sådan. Japan hvarken kunna eller böra vi efterapa; men värdefullt vore det ändå att lära känna formens betydelse för dess folk, om ock vi ha egna traditioner och kraf att hålla oss till, mera öfverensstämmande med vårt raskynne. Formen är icke något oväsentligt eller rent af fördärligt, som man ofta hör påstås. Tvärtom ett ädelt innehåll kräver en ädel form. Form är kultur — stundom öfverkultur visserligen; men formlöshet är okultur.

"Cha-no-yu" är en af de första länkarna i en kedja af "Populära etnologiska skrifter" utgifna under redaktion af professor C. V. Hartman i Stockholm. Det är den frejdade mecenaten, kommerserådet von Rettig i Åbo, hvars heder det är att ha möjliggjort denna serie af skrifter. Redan förut har han i gärning visat, att han inser rikedomens förpliktelser — bl. a. är Åbo stads konstmuseum hans skapelse, och med denna räcka af populärvetenskapliga arbeten har denne Nordens Carnegie ånyo gjort sig förtjänt af hvarje kulturintresserad persons varma tacksamhet. Serien omfattar tills vidare aflidne professor H. J. Stolpes intressanta lilla skrift om "Utvecklingsföreteelser i naturfolkens ornamentik", Alfred Cort Haddons "Etnologien, dess mål och uppgifter", George Eduard Sellers "Arkeologiens problem" samt med. kand. Gaston Backmans stort anlagda verk "Människans förhistoria" I. Denna senare bok är visserligen allt annat än populärt skriven; men den är underhållande, fastän ytterst tankekräfvande, och rik på fakta af allra största intresse.

LIFRÄNTOR

fördelaktigast för damer hos

VICTORIA ZU BERLIN

Kontinentens största lifförsäkringsbolag.

Kontor: Regeringsgatan 61 - - - Stockholm.

Annonsera i Dagny!

För Dagnys publik bör särskildt framhållas de många värdefulla fakta rörande kvinnan i förhistorisk tid, som här framdragas. En närmare redogörelse för dem torde dock få vänta till dess andra volymen af samma arbete utkommit.

Bland bebådade nya arbeten i serien märkes särskildt ännu ett arbete af fru Trozigs hand: *Japansk blomsterestetik*. Ämnet är ytterst lockande. Och man har väl rätt att hoppas, att behandlingen därpå blir mer givande än den af téceremonin.

Rolf Nordenstreng.

Om sproglig Forstaaelse.

XI.

Holberg fortæller nemlig, betræffende overflödige Sprogstudier, om to af hans Landsmænd, der anvendte flere Aar af deres Liv paa at kunne tale Fransk som in-fødte Parisere "men saasom Begge siden bleve Amtmænd udi Island, kom det dem til liden Nytte". Saa fortsætter Frk Falbe-Hansen at udvikle de Synspunkter hvilke hun anser for at vare de afgørende ved Undervisningen, først og fremmest det: at vænne Børnenes Øre til Klang af det svenske Sprog. "Men" siger hun "jeg vilde meget beklage, om man spildte formeget af Børnenes kostbare Tid med at indøve for Ex. Forskellen mellem "hög ton och låg ton" thi det er nok endda, der skal læres. Undervisning alene kan jo ikke bibringe Övelse, selvfølgelig! Men for at faa denne, behøver vi ikke at opholde os i Sverige i længere Tid; vi har et let tillængeligt (= åtkomligt) Læremiddel: *Bøgerne*. Svenske och danske Böger af de bedste Forfattere er jo i de sidste Aar blevet saa billige, at man har den lettest mulige Adgang til att faa fortrinlig Læsning, og dette anser jeg for det allervigtigste Middel! Faa de Unge — og de Smaa da med, til at læse, læse og atter læse Svensk. Ked dem ikke (= trötta icke ut dem) ved at interpe 25 Sider (= knoga med att lära 25 sidor), at oversætte og udtale perfekt. Nej, giv dem Böger i Hænde, som de faar lyst til at læse, og de skal se hvor let og hvor hurtigt det gaar. Og for de Smaa som endnu ikke er saa læsende vil jeg anbefale et andet Middel: *Sangen!* Svensken har jo en Rigdom af herlige Sange — benyt disse og de skal se hvorledes Klang glidar ind i Öret — og i Hjertet med hos de Smaa.

Alma Forsberg-Dalhoff.

Utlandet.

Domen i målet mot Miss Kate Malecka har nu afkunnats, och utslaget afgjorde att hon var skyldig till konspiration mot regeringen och dömdes till 4 års straffarbete och ständigt förvisning till Sibirien.

I anklagelseakten kallas hon brittisk undersåte, och hufvudsakliga vittnesbördet mot henne var hemliga polisens utsago. Som hufvudvittne har också en viss Antonius Sukiennik intygat, att Miss Malecka i juli 1910 tillsammans med andra rebeller talat och vistats i Krakau. Denne Antonius Sukiennik är en i december 1910 dödsdömd person, som fått nåd emedan han i vidsträckt mån uppträdt som angifvare af ett stort antal påstådda revolutionärer och medlemmar af hemliga sällskap. Antonius Sukiennik har bevisligen vittnat falskt mot Miss Malecka och allmänne åklagaren har medgifvit, att han "begått ett misstag". Den fällande domen beror således uteslutande på hemliga polisens utsago, och indignationen i England är stor däröfver att en "brittisk undersåte" kan och får behandlas så.

"För några år sedan", heter det, "inträffade ett liknande fall. Dåvarande utrikesministern hotade att låta mobilisera flottan om icke rättvisa skipades och en brittisk undersåtes rättigheter respekterades. Och hans begäran beviljades, ty på den tiden respekterades England af Europa."

En petition till nuvarande utrikesministern att göra något åt saken går nu omkring bland parlamentets medlemmar, men tillsvidare föreligger intet resultat vare sig af indignationen eller af de många interpellationer som framstälts i Underhuset.

Föreningsmeddelanden.

Stockholms F. K. P. R. 10 år. Föreningen för Kvinnans Politiska Rösträtt i Stockholm kunde den 4 juni fira sin 10-årsfest. Som bekant var denna rösträttsförening den första som bildades i vårt land. Vi återkomma i nästa veckas nummer med en kort historik öfver föreningens uppkomst och verksamhet under de gångna åren samt med redogörelse för festen, som ägde rum tisdagen den 4 dennes kl. ½ 8 e. m. å Lidingöbro värds-hus.

Grenna F. K. P. R. hade den 20 maj sitt ordinarie årsmöte, hvarvid årsberättelsen upplästes samt skattmästarens rapport och revisionsberättelsen föredrogos. Ansvarsfrihet beviljades därpå styrelsen.

Föreningen beslöt bidraga till insamlingen af medel för resandet i Stockholm af en staty af Fredrika Bremer.

Mötet uttalade till sist sitt beklagande af det beslut riksdagen stannade vid i fråga om kvinnans politiska rättigheter.

Under tiden 7—26 juni
hålles Dagnys expedition
öppen kl. 11 f. m.—2 e. m.

Insänd litteratur.

Hugo Gebers förlag, Stockholm. **Boken om egna hem.** Praktiska synpunkter i bostadsfrågan. Af C. Axel Andersson.

Albert Bonniers förlag, Stockholm: **Legender och berättelser.** Af Carl R. af Ugglas. — **Vattendroppen.** En historia om nykterhet och broderskap. Af Martin Koch. — **Hela Stockholm.** Af Beyron Carlsson. Häft. 16—19.

Frågor och svar.

Hvar kan man prenumerera på Dagny?

I landets alla postanstalter och boklädor kan man beställa huru många ex. som helst.

Skall man alltid prenumerera å dessa ställen?

Ja, ifall man önskar endast 1, 2, 3 eller 4 ex. skall man alltid göra det.

Hvad kostar Dagny i postanstalter och boklädor?

Dagnys postprenumerations- och boklädspris är kr. 4:50 för $\frac{1}{4}$, 2:50 för $\frac{1}{2}$, och 1:25 för $\frac{1}{4}$ år.

Hvilka villkor erhålla prenumerantsamlare å Dagny?

Den, som samlar minst 5 prenumeranter, erhåller en provision af kr. 1:— för hvarje helårs-, 50 öre för hvarje halfårs- och 20 öre för hvarje kvartalsprenumerant.

Huru skall man förfara för denna provisions erhållande?

Sedan man samlat *minst* 5 prenumeranter, går man tillväga på ett af följande sätt:

- 1) *Antingen*: Genom insändandet af prenumerationsafgiften med afdrag af provisionen beställer man det behöfliga antalet ex. (hur många som helst, men *alltid minst* 5) direkt från Dagnys exp., Stockholm, som under samlarens adress i ett och samma paket sänder *alla* beställda ex. Samlaren har då att ombesörja utdelningen till de samlade prenumeranterna.
- 2) *Eller*: Man prenumererar å närmaste postkontor (*ej* annorstädes) för de samlade prenumeranterna, detta under hvars och ens adress, begär kvitto å samtliga erlagda afgifter, tillställer oss detta kvitto, då vi omgående pr postanvisning sända samlaren den stadgade provisionen.

Hvar, och till hvilket pris kan man nummervis lösa Dagny?

I Stockholms tidningskontor och cigarraffärer samt hos Dagnys kommissionärer i landsorten. Pris 10 öre pr nummer.

Alla skrivelser rörande expeditionen adresseras:

**DAGNYS EXPEDITION,
STOCKHOLM.**

PLATSSÖKANDE.

(Platssökande få sina annonser införda i Dagny för halfva priset eller $7\frac{1}{2}$ öre pr nm.)

Lärlarinna,

praktisk, duglig och kunnig i husliga sysslor önskar under sommaren (fr. 10 juni), praktisk verksamhet. Är villig ensam sköta mindre hem hos herre eller dam. Svar till »Hemtrefnad 33», Sv. Dagbl. Exp. Stockolm.

Lärlarinna,

utex. från 2-årigt sem. (l. komp.) med goda betyg och rek. och som underv. dels i flick- dels i samskola önskar till hösten plats i skola. Sv. till »A. E. O.», Gäfle, p. r.

Guvernantsplats

till hösten önskar ung flicka, som genomgått 8-klassigt läroverk. Goda referenser. Svar till »I. L.» Varberg, p. r.

Uppsalastudentska

önskar plats för sommaren. Svar till »T. E.», Nya Tidningskontoret, Uppsala.

En ung flicka,

som genomgått 7 klasser, söker plats i ett hem för att lära sig hushållsgöromål. Är villig att som ersättning läsa med ett par mindre barn. Svar till »Kaja» Eksjö (poste restante).

Anspråkslös, 17-årig flicka,

som i juni med goda vitsord afgår från elementarskola med normal-skolekompetens, önskar plats som guvernant. Svar till »X. Y. X.», p. r. Helsingborg.

29-årig flicka

af mycket god familj, bildad och språkkunnig, söker plats som sällskap åt äldre dam eller herre. Svar till »Ebba 13» under adr. S. Gumælii Annonsbyrå, Sthlm, f. v. b.

Ung flicka,

elev af Richard Anderssons musikskola, van musiklärarinna önskar komma i familj på landet under sommaren för att undervisa en eller flera elever, nybörjare eller något försigkomna. Fritt vivre samt någon ersättning önskvärd. Svar till »Musikalisk», Rönninge p. r.

32-årig, musikalisk flicka från genomgått 8-klassigt läroverk och hushållsskola och som tänker söka till Lärlarinnekursen för huslig ekonomi vid Fackskolan, önskar för vinnande af praktik under sommar-månaderna plats att gå frun tillhanda i bildad familj i Uppsala. Är villig deltaga i alla förefallande göromål. Någon lön önskvärd. Dock fästes därvid ej så stort afseende. Svar till »Familjemedlem», Poste Restante, Trollhättan.

Språkkunnig Lärlarinna

vid komm. mellanskola önskar mot fritt vivre o. resor sommar-plats. Något musik. Stud. utomlands. Svar till »X. Y. Z.», Hvetlanda.

Anspråkslös prästdotter, student-ska, folkskollärlarinna, önskar plats öfver sommaren. Äfven husliga göromål. För lättare plats fritt vivre, fria resor. Svar till »Sommarplats», Tidn.-kont. Södermalmstorg, Sthlm.

Undervisningsvan,

musikalisk lärlarinna söker plats för kommande läsår. Goda betyg. Svar till »Barnavän», Sv. Telegrambyrå, Sthlm f. v. b.

21-årig bättre flicka

önskar plats i juni i barnlös bättre familj, helst hos ensam fru eller fröken i Västergötland. Är kunnig i alla i ett hem förekommande sysslor. Svar emotes tacksamt till »Familjemedlem», Tidavad, p. r.

Bättre flicka

önskar mot fritt vivre plats, helst på större egendom, för att grundligt lära sig sköta ett hem. Svar till »Juni 1912», Vadstena p. r.

En bättre flicka

önskar plats som värdinna nu eller 1 juli hos bildad ungherre eller änkeman. Har genomgått flera praktiska slöjd- och hushållsskolor och är kompetent att på egen hand förestå ett hem. Goda betyg och rekommendationer finnas. Sv. r till »Duglig 1912», Sala Allehandas exp., Sala.

17-årig bättre flicka

från godt hem, som med goda vitsord genomgått en kurs i Barnavård och ämnar framdeles utbildas sig till sjuksköterska, önskar plats som familjemedlem i bildadt hem (där jungfru finnes) för att vårda 1 eller 2 småttingar. Svar till »God hjälpreda» 1912. Adr. Kiosken, Järntorget, Göteborg.

Ung, bildad,

musikalisk skånska

kunnig i maskinskrifning och andra kontorsgöromål önskar plats under sommaren. Deltager gärna i husliga sysslor. Någon lön önskas. Helst i mellersta Sverige, Dalarna. Svar till »Familjemedlem», p. r. Lund.

Flicka,

som genomgått handelsskola och är kunnig i maskinskrifning, önskar plats på kontor, eller ock i familj såsom husmoders hjälp. Svar till »E. B.», Speceriaffären, Öfre Majorsgatan 3, Göteborg.

25-årig skånska

önskar under Juli och Aug. plats på landet i bättre familj. Är villig deltaga i alla inom ett hem förekommande göromål. Svar till »S. C. P.» p. r. Viken.

Bildad flicka

önskar medf. på resa såsom sällsk. och hjälp, engelsktal. resv. fina ref. Svar till »21», Dag. Nyh., Gust. Ad. torg, Sthlm.

22 års flicka,

som genomgått seminarium, önskar plats, antingen att följa dam, helst troende, till badort, eller också handhafva barn. Något van vid sjukvård. Svar till »Anna 22 år», Gefle p. r.

Ung bildad

språkkunnig änkefru önskar förestå hemmet hos bild. herre eller dam. Svar »M. R. S.», Allm. Tidn. kont., Gust. Ad. torg, Stockholm.

Väflärlarinna

kunnig i växtfärgning, handarbete och ki-yppling, söker plats i skola eller hem nu eller till hösten. Svar till »Undervisningsvan», Linköping, p. r.

LEDIGA PLATSER.

Ledig tjänst

vid Högre Folkskola.

E. o. lärare- eller lärlarinnetjänsten vid Ytterlännäs högre folkskola sökes hos styrelsen senast den 15 juni. Tillträde vid höstterminens början omkr. 10 sept. Årliga lästiden 30 veckor. Lön 1,500 kr. pr läsår och tjänlig bostad med bränsle eller ersättning därför. Ansökningar insändas till Skolstyrelsens ordf. Sixten Mogren, adr. Bollstabruk.

Vid Borås folkskolor

äro *sex extra ordinarie folkskole-lärarinnetjänster* lediga att tillträda instundande hösttermin. Årslön 1,400 kr. Ansökningshandlingar jämte läkareintyg om god hälsa torde insändas senast den 12 nästa juni.

Borås den 13 maj 1912.

C. NORDENDAHL.

En lärarinna,

som är van att lära barn innanläsning efter stafmetoden (ej ljuda), önskas för tiden 9 juni till 13 juli å en större herrgård två timmars väg från Stockholm för att läsa 3 timmar dagligen med en 9-årig gosse. Allt fritt samt vänligt bemötande utlovas. Svar med uppgifna lönevillkor torde sändas (helst åtföljt af foto.) till »Kapten K.», Stockholm p. r.

Föreståndarinna

för nyinrättad barnkrubba önskas från den 1 oktober 1912. Lön 50 kr. i månaden. Fri bostad, kost och tvätt. En månads sommarledighet, tio dagars julferier. Ansökan bör vara inlämnad före 15 juni till »Styrelsen för Föreningen för Husmoderskolor med barnavård», adress fröken B. Hirsch, Regeringsgatan 123, Stockholm.

TILL HÖSTEN erhåller undervisningsvan, god lärarinna plats hos familj på landet att läsa med 2:ne flickor 11—13 år. Den sökande skall kunna undervisa uti sång och musik. Svar med lönevillkor, betyg och foto. sändes till »Ämbetsmannafamilj», under adr. S. Gumælii Annonbyrå, Stockholm f. v. b.

En bättre flicka, som vill sköta en lam flicka

och läsa med barn erhåller plats den 1:sta nästa juni. Torde anmäla sig hos Baronessan May de Wendel, Haga Kyrkogatan 14, Göteborg. (Riks 37 56.)

Kvinnligt kontorsbiträde,

kunnigt i maskinskrifning och stenografi erhåller genast anställning som vikarie under sommarmånaderna. Personlig ansökan lördag endast kl. 9—10 f. m. hos Stockholms Köpmannaförening, Börs-huset.

Vid statsunderstödda

Kommunala mellanskolan i Tidaholm

skola för nästa läsår tillsätts *tre e. o. lärare*, manliga eller kvinnliga med full tjänstgöring. Lön: manlig 1,800 kr., kvinnlig 1,600 kr., vartill, komma för dem, som besitta kompetens till ordinarie befattning, respektive 350 och 250 kr. En manlig bland de antagna kommer att utses till vikarierande föreståndare med särskildt arfvode af 400 kr.

Af de antagna torde *en* komma att undervisa uti *kristendom* och *modersmålet* samt andra ämnen på lägre stadiet enligt överenskomelse; *en* uti *historia, geografi* och *biologi*; *en* uti *matematik, fysik* och *kemi*. Afseende fästes äfven vid förmåga att handhafva öfnings-ämnen.

Samtliga dessa 3 platser jämte en fjärde komma att under året, eller så snart skolans reglemente blifvit af k. m:t fastställt, anslås lediga för ordinarie tillsättning med tillträde den 1 augusti 1913. Tjänstgöringen för ofvanstående 3 e. o. befattningar börjar den 23 nästa augusti. Till styrelsen ställda ansökningshandlingar jämte vederbörliga handlingar insändas till undertecknad, styrelsens ordförande, före den 25 nästa juni.

Tidaholm den 17 maj 1912.

Victor Carling.

Vid Avesta kommunala mellanskola

äro från och med nästa läsår lediga: fyra ordinarie ämneslärarbefattningar, manliga ell. kvinnliga, dock att en manlig lär. förordnas till rektor, nämligen en befattning i hvar och en af följande ämnesgrupper: 1) kristendom, historia modersmål, 2) modersmål, geografi (jämte ett annat ämne), 3) tyska, engelska, 4) matematik samt fysik och kemi eller event. biologi; samt en lärarebefattning i teckning, manlig el. kvinnlig, tillfälle till undervisning äfven i läroämnen. Kompetensvillkor, löneförhållanden, se kgl. kung. d. 8 Dec. 1911. Vederbörliga ansökningshandlingar ställas till skolstyrelsens ordf. adr. Avesta, skola vara inlämnade före den 23 juni 1912.

Styrelsen f. Avesta k. mellanskola.

Af en händelse finnes plats såsom **barnfröken**

ledig att tillträdas nu genast. Lön 30 å 35 kr. Svar till »M. K.», Sv. Dagbl. annonskontor Sthlm.

Vid Tranås 4-klassiga Högre Folkskola.

är fr. o. m. höstterminen 1912 en lärarinneplats ledig med undervisningsskyldighet hufvudsakligen i *tyska* och *engelska*.

Lön 1,600 kr. Undervisningstid 25 å 27 veckotimmar.

Antagningsbevis utfärdas med 3 månaders ömsesidig uppsägning före läsarets slut.

Eventuellt kommer skolan att ombildas till kommunal mellanskola.

Ansökningshandlingar torde insändas kl. före 12 den 15 nästa juni till *skolans föreståndare fil. licentiat Gustaf Lindborg*, adress *Tranås*, hvilken äfven meddelar upplysningar.

Styrelsen.

Husmodersplats, Barnmorskeplats, Sjuksköterskeplats, Kontorsplats.

Till förklassigt privat barnbörds-hus och förlossningshem, som i förening med barnsjukhem skall startas i för ändamålet inköpt fastighet i större landsortsstad, sökas lämpliga personer till ofvanstående befattningar. Som företaget äfven afser meddela undervisning i praktisk, rationell spädbarnsvård och i öfrigt sådana ämnen som hvarje *blifvande husmoder* bör hafva grundlig insikt uti, reflekteras endast öfver välkvalificerade sökande. Företräde lämnas dem som med kapital kunna intressera sig i företaget. Ägaren intresserar sig själf med 20,000 kr. och afser att möjligen med resp. funktionärer bilda kommanditbolag. OBS! Elever, som i höst önska genomgå någon af företagens specialkurser kunna redan nu anmäla sig. Undervisning meddelas äfven och kontrolleras af skickliga läkare (specialistet.)

Sökande till befattning behagade insända ref. och fotografi samt alla nödiga upplysningar till sign. »Själfständig befattning», under adress S. Gumælius' Annonbyrå, Stockholm, f. v. b.

Yngre pianolärarinna

kan under sommaren mot fritt vivre få plats i familj, boende vid Askimsfjorden. Familjemedlem. Tillfälle till tysk konversation. Svar till »Salta bad», S. Gumælii Annonbyrå, Göteborg.

Kvinnlig Sjukgymnast

kan i bättre barnhem genast erhålla god plats på enkel badort nära Brüssel. Godt tillfälle att lära franska. Svar till Fru Walter Schulz, Göteborg.

ENKEL, bättre flicka, väl kunnig i enklare matlagning, och bakning och inom hus förefallande göromål får plats att sköta mindre hem där jungfru finnes. Svar med betygsskrift och foto. (som åter-sändes) till Ringparken 80, Saltsjöbaden.

Van Kartriterska

får genast anställning hos Ingeniör **Ivar Rydeberg**, Uppsala.

Husföreståndarinna,

fullt kompetent i matlagning och uppköp jämte inläggningar samt att handleda tjänstepersonal, erhåller förmånlig plats den 1 juli å ett större pensionat i Stockholm. Svar märkt »A. B. H.» med uppgift om ålder och referenser torde inlämnas å Tidningskontoret, Karlavägen 6.

För

Sjuksköterska

med uppgift att jämte vården af fattiga sjuka med råd och hjälp finnes plats i Falun från den 1:a nästkommande juli. Lönevillkoren äro tills vidare 1,000 kr. pr år. Ansökningshandlingar ställas till Fattigvårdsstyrelsen i Falun och åtföljda af frejde- och åldersbetyg samt betyg från förut innehafda platser insändas till Fattigvårdssyssloman Lindgren.

Falun i maj 1912.

Fattigvårdsstyrelsen.

Flicka

anspråkslös och pålitlig, som är villig deltaga i mindre hem med endast ett barn på 1½, år får plats. Jungfru finnes. Svar med löneanspråk, betyg och helst foto. under adress »Barnkär», p. r. Laholm.

HOS äldre, barnlös, enkel familj finnes plats för en ung, frisk, snäll anspråkslös flicka med vänligt och godt sätt att jämte en förutvarande sådan biträda vid alla i ett litet hushåll förefallande göromål samt vid en mindre telefonväxelstation. Lön: fritt vivre samt 10 kr. i månaden. Svar till »Telefonstationen», Svenljunga.

Skicklig stenograf och maskinskrifverska

erhåller tillfälligt arbete i sommar hos författare i härlig trakt i Dalarna. Närmare genom *Arendska Stenografinstitutet*, Odengatan 16. Riks 32 32, Allm. Vasa 73 32.

Sprid Veckotidningen DAGNY!

Deposition
Kapitalräkning } **4½ %**

Sparkasse-
räkning **4 %**

KÖPMANNABANKEN,
Arsenalsgatan 9,
Södermalmstorg 8,
Sturegatan 32,
STOCKHOLM.
Aktiekapital 3,000,000 kr.

(LEDIGA PLATSER)

Göteborgs folkskolor.

Lärare och lärarinnor, hvilka för nästkommande läsår önska erhålla plats såsom extra ordinarie eller vikarierande folkskollärare eller folkskollärarynnor vid Göteborgs folkskolor, torde före den 12 nästa juni till Göteborgs allmänna folkskolestyrelse insända ansökan därom jämte afskrifter af nödiga betyg.

Enligt nu gällande lönestat utgår arvode för extra ordinarie folkskollärare med 1,500 kronor och för extra ordinarie folkskollärarynna med 1,350 kronor för läsår, för vikarierande folkskollärare med 150 och för vikarierande folkskollärarynna med 135 kronor i månaden.

Enligt af Göteborgs allmänna folkskolestyrelse fattat beslut gifves företräde åt sådana sökande, som genom intyg af läkare styrka, att de äga god hälsa och god kroppskonstitution.

Göteborg den 8 maj 1912.

Rurik Holm.

Lärarynnebefattningen

vid Ramshytte fasta folkskola i Närkes Kil, hvarmed småskoleafdelning är förenad, sökes före den 7 Juli 1912. Barnantalet ringa. Utöver den lagstadgade lönen utgå 100 kr. tills högsta lönegraden blifvit uppnådd, dessutom 50 kr. för 14 dagars öfverläsning, 75 kr. för slöjdundervisning. Ansökan ställes till skolrådet i Närkes Kil.

Slöjdlärarynna,

kunnig i gröfre handarbeten och slöjd (ej Nääs metod), erhåller anställning på landet vid inst. hösttermin. Lön 400 kr., allt fritt. Tjänstledighet 8 veckor pr år. Ansökningshandlingar sändas under adress »Slöjd 1912», Sv. Telegrambyråns annonsafdelning, Stockholm, f. v. b.

Fredrika-Bremer-Förbundet: Drottninggatan 54.

Rikstel. 27 62. Förbundets byrå öppen 11—4. Allm. tel. 48 16.

Fredrika-Bremer-Förbundets Sjuksköterskebyrå: Tunnelg. 25.

Rikstel. 68 98.

Allm. tel. 82 11.

Kungörelse.

Vikarieanställning i läs- och skrifämnen samt öfningsämnen vid Stockholms folkskolor.

Lärare och lärarinnor, hvilka för nästkommande läsår önska erhålla anställning såsom vikarierande lärare i läs- och skrifämnen samt i öfningsämnen kvinnlig slöjd, teckning, sång, huslig ekonomi och gymnastik vid Stockholms folkskolor, torde senast den 12 nästkommande juni kl. 12 på dagen till Öfverstyrelsen för Stockholms stads folkskolor, Fredsgatan 9, Stockholm, ingifva ansökan därom jämte åldersbevis, läkarebetyg om god hälsa samt afskrifter af nödiga betyg rörande utbildning och föregående tjänstgöring.

Enligt nu gällande lönestat utgår arvode för vikarierande lärare i läs- och skrifämnen för manlig lärare med 1,800 kronor och för lärarinnor med 1,500 kronor, för vikarie i kvinnlig slöjd med 1,200 kronor, för vikarie i teckning eller sång med 1,300 kronor, för vikarie i huslig ekonomi med 1,050 kronor och fri kost i skolköket samt för vikarie i gymnastik med 1,200 kronor, allt för år räknadt. Af vikarierna hafva i läs- och skrifämnen 6 manliga och 12 kvinnliga och i kvinnlig slöjd 1 fastare anställning, så att de likasom terminsvikarierna, åtnjuta full aflöning under hela läseterminen, hvaremot annan aflöning utgår endast för de dagar, då vikarien har förordnande.

Stockholm den 10 maj 1912.

Öfverstyrelsen för Stockholms stads folkskolor.

Husmoders- platsen

i Gefle stads fattigvårdsinrättning sökes senast den 20 nästinstundande juni genom till fattigvårdsstyrelsen i Gefle ställd ansökan, åtföljd af ålders- och frejdbetyg, läkarbetyg, intyg angående förutvarande anställning och sökandens foto. Platsen tillsattes med 3 månaders ömsesidig uppsägning och skall tillträdas den 1 augusti innevarande år eller tidigare. Lön efter kompetens eller öfverenskommelse, dock minst 600 kr. pr år jämte allt fritt. Skolköklärarynna eller den som innehaft liknande plats har företräde.

FATTIGVÅRDSSTYRELSEN.

GYNNA DAGNYS ANNONSÖRER!

Stockholms Musik-Institut,

Brahegatan 7 B. Allm. Tel. 115 96.

Höstterminen börjar den 16 September.

Undervisningsämnen: Piano, violin, harmonilära och musik-historia.

Nyanmälningar mottagas till den 15 Juni dagl. kl. 12—1.

Efter den 1 Sept. å tider som senare meddelas.

Förste lärare i violinklassen: **Herr Julius Rutström.**

Musikhistoriska föreläsningar: **Herr Olallo Morales.**

Lärare i harmoni: **Direktör Otto Olsson.**

Filialer öppnas i höst på **Söder, Kungsholmen och Lidingön.**

Sigrid Carlheim-Gyllensköld.

ANNONSER I DAGNY.

Innehållsförteckning.

Dagens nummer innehåller:

Den nyaste rättsmoralen, Af *S—d Pl—n.*

Fredrika-Bremer-Förbundets verksamhet under år 1911.

Af *S. L.*

Inbjudan till de svenska kvinnornas andra allmänna röst-rättsmöte.

Södra Sveriges sjuksköterskehem 1911.

Ur bref från Mrs Chapman Catt till Rev. Anna Shaw.

Stockholms läsesalong. Af *A. H—n.*

Ida Trotzig: *Cha-no-yu.* Japanernas tegeremoni. Rec. af *Rolf Nordensteng.*

Om sproglig Forstaaelse. XI. Af *Alma Forsberg-Dalhoff.* Utlandet.

Notiser.

Föreningsmeddelanden.

Insänd litteratur.

**Prenumeration å Dagny sker å närmaste postanstalt
eller bokhandel.**